

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทออดเซอร์ ที่มีต่อการเพิ่มเจตคติของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ" เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre- Post Test Design) ในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบวัด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2539 ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เฉพาะหลักสูตร 4 ปี จำนวน 31 คน โดยสุ่มตัวอย่าง จากประชากรที่เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2539 ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตร 4 ปี จำนวน 4,245 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มนักศึกษาโดยใช้วิธีสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ประมาณ 20% ของประชากรทุกคณะ โดยแต่ละคณะถูกสุ่มแต่ละชั้นในสัดส่วนที่เท่ากัน ได้จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 848 คน
2. ให้นักศึกษาที่ได้จากการสุ่มตอบแบบสอบถาม เจตคติต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. เลือกกลุ่มนักศึกษาที่มีคะแนน เจตคติต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ได้จำนวนทั้งสิ้น 212 คน
4. เลือกกลุ่มตัวอย่างผู้สมัครใจ โดยส่งจดหมายขอความร่วมมือจากนักศึกษาและได้รับการตอบรับเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 31 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

1. แบบวัดเจตคติของนักศึกษา ที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามให้ขีดตอบ 28 ข้อ ประกอบด้วย ประโยคบอกเล่า 1 ประโยคและมาตราส่วนประมาณค่า 5 หน่วยจาก "เห็นด้วยมากที่สุด" ถึง "เห็นด้วยน้อยที่สุด" เนื้อหาในประโยคทั้ง 31 ประโยคนี้ กล่าวถึงความรู้สึกของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ในการตอบแบบวัดนี้ ผู้ตอบจะได้คะแนน 1 ถึง 5 คะแนน และ คะแนนรวม 28-140 คะแนน ผู้ที่ตอบ "เห็นด้วยมากที่สุด" ในประโยคที่แสดงถึงลักษณะทางบวก และ "เห็นด้วยน้อยที่สุด" ในประโยคที่แสดงถึงลักษณะทางลบ จะได้คะแนนสูงสุดแสดงว่าผู้ตอบมีเจตคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ส่วนผู้ที่ตอบ "เห็นด้วยมากที่สุด" ในประโยคที่แสดงถึงลักษณะทางลบ และ "เห็นด้วยน้อยที่สุด" ในประโยคนี้แสดงถึงลักษณะทางบวก จะได้คะแนนต่ำแสดงว่าผู้ตอบมีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติไม่ดี

ตัวอย่างแบบวัด

○○ ข้าพเจ้ามักจะเล่าให้เพื่อน ๆ ต่างสถาบันฟังถึงบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยด้วยความรู้สึกดี ๆ

เห็นด้วยน้อยที่สุด   น้อย   ปานกลาง   มาก   มากที่สุด

2. แบบประเมินผลกระบวนการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม เป็นการประเมินทั้งด้านสภาพแวดล้อม และผลที่เกิดจากการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทรอดเซอร์ การประเมินผลทั้งด้านสภาพแวดล้อมและผลที่เกิดจากการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทรอดเซอร์นั้น ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบประเมินผลกระบวนการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่สร้างขึ้นโดย นราพงศ์ ณ ลำพูน (2536) ซึ่งแบบประเมินผลได้แบ่งลักษณะการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 การประเมินทางด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก่ สถานที่ อาหาร และ เวลา เป็นการประเมินแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 หน่วย คือ คะแนน 5 หมายถึง ดีมาก คะแนน 4 หมายถึง ดีคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง คะแนน 2 และ คะแนน 1 หมายถึง พอใช้ และควรแก้ไขตามลำดับ

2.2 การประเมินผลที่เกิดจากการได้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา แบบกลุ่ม ตามแนวทรอดเซอร์ จะเป็นลักษณะการใช้คำถามเปิด เพื่อให้อิสระแก่ผู้ตอบมีทั้งหมด 10 ข้อ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นดังนี้

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดเจตคติต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ขึ้นตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ตั้งไว้หรือไม่และเป็นตัวแทนของข้อความหรือไม่ ภายหลังจากพิจารณาและเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน

2. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้งหมดที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมทั้งฉบับกับคะแนนเฉพาะบางข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์โดยการทดสอบ t-test ถ้าข้อคำถามใดมีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมต่ำ คัดข้อความนั้นออกไป

3. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อความของเครื่องมือทั้งหมด โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ โดยใช้ t-test แล้วเลือกเอาข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อความที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

4. เลือกข้อความที่มีค่าความเที่ยงตรงและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

5. หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ Cronbrach คือ หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.956

โปรแกรมกระบวนการกลุ่ม

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มแบ่งออกเป็น 7 ช่วง แต่ละช่วงใช้เวลาไม่เท่ากัน ซึ่งจะเริ่มต้นด้วยกิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย และดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการกลุ่มจนกระทั่งปิดด้วยกิจกรรม "อำลา" ในแต่ละช่วงการดำเนินกิจกรรมจะเป็นไปตามขั้นตอน ของกระบวนการกลุ่ม และอยู่ภายในกรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน รวมระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 20 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วันศุกร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2539

13.00 น.

ออกเดินทางจากคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

18.00น.-19.00 น.

เข้าที่พัก และรับประทานอาหารเย็น

19.00น.-20.00น.

ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงกำหนดการในการเข้าร่วมกลุ่ม

วันเสาร์ที่ 9 พฤศจิกายน 2539

7.00น.-8.00น.

รับประทานอาหารเช้า

8.00น.-9.00น.

กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย

9.00น.-12.00น.

กิจกรรม "ถนนแห่งชีวิต"

12.00น.-13.00น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00น.-16.00น.

กิจกรรม "ถนนแห่งชีวิต" (ต่อ)

16.00น.-16.30น.

พักตามอรัญคัย

16.30น.-18.30น.

กิจกรรม "ผ่อนคลาย" ล่องแพและเล่นน้ำตก

18.30น.-19.30น.

พักรับประทานอาหารเย็น

19.30น.-22.30น.

กิจกรรม "ยามค่ำคืน"

22.30น.

พักผ่อนตามอรัญคัย

วันอาทิตย์ที่ 10 พฤศจิกายน 2539

7.00 น.- 8.00น.	รับประทานอาหารเช้า
8.00 น.- 9.00น.	กิจกรรม "ยามเช้า"
9.00น.-12.00น.	กิจกรรม "จิตกรรมือใหม่"
12.00น.-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00น.-15.00น.	กิจกรรม "จิตกรรมือใหม่" (ต่อ)
15.00น.-17.00น.	กิจกรรม "อ้อลา"
17.00น.-17.30น.	ประเมินผลและปิดการเข้ากลุ่ม
17.30น.	เดินทางกลับกรุงเทพฯ

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 สร้างกรอบความคิดเรื่องการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ตามแนว
ทฤษฎีและเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ แล้วนำมาสร้าง
แบบประเมินผลกระบวนการกลุ่ม และแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียว
เฉลิมพระเกียรติ

1.2 หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการทดลอง นั่นคือแบบ
วัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1.3 กำหนดและสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม

1.4 สํารอง ติดต่อและกำหนดสถานที่ในการทดลอง

1.5 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากคณาบดีทุกคณะในการตอบแบบวัด
2. นัด วัน เวลา ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัด
3. นำข้อมูลที่ได้จาก การตอบแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มาให้คะแนนตามที่กำหนดในแต่ละข้อของแบบวัด

4. เรียงลำดับคะแนนรวม ของแบบวัดเจตคติของนักศึกษา และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้สมัครใจ

5. ให้กลุ่มตัวอย่างผู้สมัครใจเข้าร่วม กลุ่มปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ตามแนวทรอดเซอร์ ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันอาทิตย์ที่ 10 พฤศจิกายน 2539 ณ แพ้นทวิ จังหวัดกาญจนบุรี ระยะเวลาที่ใช้ทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง โดยมีวิทยากรเป็นผู้นำกลุ่ม

6. นำแบบวัดเจตคติต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ฉบับเดิม มาให้กลุ่มตัวอย่างผู้สมัครใจ ทำอีกครั้ง โดยให้ประเมินทันทีหลังการทดลองสิ้นสุดลงเพื่อประเมินผลการเข้ากลุ่มในครั้งทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) และให้กลุ่มตัวอย่างผู้สมัครใจ ตอบแบบประเมินผลการเข้ากลุ่มของสมาชิก

7. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

8. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 ปี

2. ระยะดำเนินการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองรวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง โดยจัดให้นักศึกษาจำนวน 31 คน ได้เข้าร่วมตามโปรแกรมกระบวนการกลุ่มที่กำหนดไว้ ซึ่งโปรแกรมกระบวนการกลุ่มแบ่งออกเป็น 7 ช่วง แต่ละช่วงใช้เวลาไม่เท่ากัน ซึ่งจะเริ่มต้นด้วยกิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย และดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการกลุ่มจนกระทั่งปิดด้วยกิจกรรม "อำลา" ในแต่ละช่วงการดำเนินกิจกรรมจะเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการกลุ่ม และอยู่ภายในกรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน รวมระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 20 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ทดสอบความแตกต่างของคะแนน จากแบบวัดเจตคติ ของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่วัดก่อนและหลัง การทดลอง โดยทดสอบค่า t (t -dependent)